

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ นนทบุรี ครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ นนทบุรี เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ นนทบุรี จำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน และอาชีพ ผู้ปกครอง และเพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ นนทบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนมัธยมศึกษาใน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ นนทบุรี ปีการศึกษา ๒๕๕๓ ช่วงชั้นที่ ๓ - ๔ รวมทั้งสิ้น ๓,๕๒๑ คน ได้แก่อนวน ๓๔๕ คน ได้มาโดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan^๐ แบ่งตามสัดส่วนของนักเรียนในแต่ละชั้นปี สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาค่าความถี่และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติทดสอบค่าที (t-test) และสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance: F-test)

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จำนวน ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น ๓๔๕ คน ส่วนใหญ่เป็นหญิง จำนวน ๒๐๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๘๔ เป็นชาย จำนวน ๑๔๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๑๖

ระดับชั้นเรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่อยู่ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๑ และมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จำนวนเท่ากัน ๑๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๕๘ รองลงมาได้แก่ มัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๖๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๗๑ มัธยมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๗๘

^๐บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๕), หน้า ๗๒.

มัธยมศึกษาปีที่ ๕ จำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๐๔ และ มัธยมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๓๐ ตามลำดับ

อาชีพของผู้ปกครอง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ พบว่า ผู้ปกครองมีอาชีพ รับราชการ/พนักงานของรัฐ จำนวน ๑๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๕๓ รองลงมาได้แก่ พนักงานบริษัทเอกชน จำนวน ๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๘๐ เจ้าของกิจการ จำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๒๕ และอาชีพอื่นๆ จำนวน ๓๑ คิดเป็นร้อยละ ๘.๕๕ ตามลำดับ

๕.๑.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน มัธยมศึกษา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ นนทบุรี โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ นนทบุรี โดยภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ๒ ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง ๔ ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ และ ด้านความเสียสละ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านความกตัญญูทดแทน ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความมีระเบียบวินัย และด้านความขยันหมั่นเพียร ตามลำดับ

๕.๑.๓ ผลการเปรียบเทียบ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ นนทบุรี จำแนกตามเพศโดยการทดสอบค่าที (t-test) จำแนกตามเพศชายและเพศหญิง โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๕.๑.๔ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน มัธยมศึกษา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ นนทบุรี จำแนกตามระดับชั้นเรียน และอาชีพผู้ปกครอง โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance : ANOVA) สรุปได้ดังนี้

๑. จำแนกตามระดับชั้นเรียน โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า ด้านความรับผิดชอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๒. จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า ด้านความรับผิดชอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๕.๑.๕ ข้อเสนอแนะการศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาใน
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ นนทบุรี โดยภาพรวมพบว่า

๑. ด้านความมีระเบียบวินัย นักเรียนอยากให้ปรับปรุงระเบียบการเข้าแถว เวลาซื้อ
อาหารและอุปกรณ์ การแต่งกายควรเน้นให้เป็นไปตามระเบียบของโรงเรียนตลอดถึงการตั้งใจเรียน
และการแสดงกิริยาสุภาพต่อครูและเพื่อนนักเรียนเสมอ

๒. ด้านความรับผิดชอบ นักเรียนควรมีความรับผิดชอบสูงต่อหน้าที่ที่ได้รับ
มอบหมาย อยากให้คุณครูเข้าใจนักเรียน

๓. ด้านความซื่อสัตย์ นักเรียนอยากให้ทุกคนยอมรับผิดเมื่อตนเองทำผิดและควร
พอใจในสิ่งที่ตนเองมี

๔. ด้านความเสียสละ นักเรียนอยากให้รู้จักแบ่งปันสิ่งของของตนเพื่อช่วยเหลือ
ผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน และมีน้ำใจต่อผู้อื่น

๕. ด้านความกตัญญูตเวที นักเรียนควรมีจิตสำนึกต่อผู้มีพระคุณ เช่น บิดามารดา
ครูอาจารย์ และตระหนักถึงคุณค่าวันสำคัญของชาติและศาสนา

๖. ด้านความขยันหมั่นเพียร นักเรียนขาดความขยันหมั่นเพียรอย่างสม่ำเสมอ ควร
ตระหนักถึงหน้าที่ที่คุณครูมอบหมายให้ตรงต่อเวลาและไม่ขาดเรียน

๕.๒ อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียน
เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ นนทบุรี ได้ข้อสรุปที่ มีประเด็นที่สำคัญและน่าสนใจสมควรนำมา
อภิปรายผล ดังนี้

๕.๒.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน
มัธยมศึกษา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ นนทบุรีโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนเตรียม
อุดมศึกษาพัฒนาการ นนทบุรี โดยภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่า อยู่ในระดับมาก ๒ ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง ๔ ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ
มาก ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ และ ด้านความเสียสละ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง
ได้แก่ ด้านความกตัญญูตเวที ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความมีระเบียบวินัย และด้านความ
ขยันหมั่นเพียร ตามลำดับ จากผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมนึก แกระหัน ได้
ศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษา
อำเภอคำชะอี สำนักงานการศึกษาจังหวัดมุกดาหาร ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมเชิง

จริยธรรมของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอคำชะอี สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมุกดาหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับสูงทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านความสามัคคี ความเมตตา กรุณา ความมีระเบียบวินัยในตนเอง ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร และความเสียสละ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัลยา ศรีปาน ได้ศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนบุญเลิศอนุสรณ์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสงขลา ผลการศึกษา พบว่า ระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนโดยภาพรวม องค์ประกอบด้านความใฝ่รู้ ด้านการประหยัด ด้านความเสียสละ ด้านความเมตตา กรุณา ด้านการตรงต่อเวลา ด้านความสามัคคี อยู่ในระดับปานกลาง องค์ประกอบด้านความขยัน ความมีระเบียบวินัย ด้านความกตัญญูต่เวที ด้านความเป็นผู้มีวัฒนธรรมและปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านความอดทนด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความยุติธรรม อยู่ในระดับน้อย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระวัฒน์ ศรีจำรัส ได้ทำการวิจัยเรื่องพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนฝ่ายการศึกษาสังฆมณฑลกรุงเทพฯ เขต ๔ จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนของฝ่ายการศึกษาสังฆมณฑลกรุงเทพฯ เขต ๔ จังหวัดฉะเชิงเทราโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความ ใฝ่รู้ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความขยันหมั่นเพียร ด้านการประหยัด ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความเมตตา กรุณา ด้านความสามัคคีอยู่ในระดับมาก และด้านความกตัญญูต่เวทีมากที่สุด

๕.๒.๒ ผลการเปรียบเทียบ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ นนทบุรี จำแนกตามเพศโดยการทดสอบค่าที (t-test) จำแนกตามเพศชายและเพศหญิง โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จากผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมนึก แกระหัน ได้ศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอคำชะอี สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมุกดาหาร ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ โดยนักเรียนหญิงมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมสูงกว่านักเรียนชาย ทุกด้าน

๕.๒.๓ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ นนทบุรี จำแนกตามระดับชั้นเรียน และอาชีพ

ผู้ปกครอง โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance : ANOVA) สรุปได้ดังนี้

๑. จำแนกตามระดับชั้นเรียน โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า ด้านความรับผิดชอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จากผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระวัฒน์ ศรีจำรัสได้ทำการวิจัยเรื่องพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนฝ่ายการศึกษาสังฆมณฑลกรุงเทพฯ เขต ๔ จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีพฤติกรรมทางจริยธรรม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เมื่อพิจารณารายด้าน ปรากฏว่า ด้านใฝ่รู้ ด้านการประหยัด ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความเมตตา กรุณา ด้านความสามัคคี ด้านความกตัญญูต่อบุคคลที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนด้านความซื่อสัตย์สุจริตแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระจิระวัฒน์ แก้วมะ ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย ความขยันหมั่นเพียร และความสามัคคี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ กับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๗ ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีจริยธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักเรียนมีจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย ความขยันหมั่นเพียร และความสามัคคี อยู่ในระดับมากทุกด้านนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีจริยธรรม โดยรวมและรายด้านทั้ง ๕ ด้านสูงกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๒. จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า ด้านความรับผิดชอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จากผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งทิภา กันหาทิพย์ ได้ศึกษาผลของการอบรมเลี้ยงดูต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ๑)นักเรียนโดยส่วนรวมที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีพฤติกรรมความรับผิดชอบ โดยภาพรวมและรายด้าน ๑ ด้านอยู่ในระดับมาก คือ ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ความรับผิดชอบต่อสถานศึกษาและความรับผิดชอบต่อสังคม และมีพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบต่อตนเองอยู่ในระดับปานกลาง นักเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษามีความรับผิดชอบโดยภาพรวมและรายด้าน ๒ ด้าน อยู่ในระดับมาก คือ ความรับผิดชอบต่อสถานศึกษาและความรับผิดชอบต่อสังคม และมีความรับผิดชอบอีก ๒ ด้านที่เหลืออยู่ในระดับปานกลาง ๒) นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู

แบบประชาธิปไตยมีพฤติกรรมความรับผิดชอบโดยภาพรวมและรายด้านทั้ง ๔ ด้าน มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยและแบบเข้มงวดกวดขัน และนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน มีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสถานศึกษาและความรับผิดชอบต่อสังคม มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี สองเมือง ได้ศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า ๑) นักเรียนโดยรวมและจำแนกตามการอบรมเลี้ยงดู อาชีพผู้ปกครอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเพศส่วนใหญ่มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความกตัญญูกตเวที ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความกตัญญูกตเวที ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความมีเหตุผล อยู่ในระดับสูงและมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านการประหยัดและความเสียสละอยู่ในระดับปานกลาง ๒) นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยแบบมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมโดยรวมด้านความซื่อสัตย์ ด้านความกตัญญูกตเวที ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความมีเหตุผล และด้านความเสียสละ มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ๓) มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการอบรมเลี้ยงดูกับอาชีพผู้ปกครอง และวิธีการอบรมเลี้ยงดูกับเพศ ต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมโดยรวมด้านความรับผิดชอบ และอาชีพผู้ปกครองมีปฏิสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในด้านการประหยัด

ด้านความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความกตัญญูกตเวที และความขยันหมั่นเพียร นักเรียนอยากให้ปรับปรุงระเบียบการเข้าแถวเวลาซื้ออาหารและอุปกรณ์ การแต่งกายควรเน้นให้เป็นไปตามระเบียบของโรงเรียนตลอดถึงการตั้งใจเรียนและการแสดงกิริยาสุภาพต่อครูและเพื่อนนักเรียนเสมอสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ สมนึก แกระหัน ได้ศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอคำชะอี สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมุกดาหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง คือ นักเรียนมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัยในตนเอง ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร และความเสียสละ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รุ่งทิพา กันหาทิพย์ ได้ศึกษาผลของการอบรมเลี้ยงดูต่อพฤติกรรมการรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าความรับผิดชอบต่อครอบครัว ต่อสถานศึกษา ต่อสังคม อยู่ในระดับปานกลาง

๕.๓ ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งมีข้อเสนอแนะที่ควรปรับปรุงจากผลการวิจัยและจากข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งสรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอเชิงนโยบาย

๑. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็กในวัยนี้ คือ ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ ควรได้ทราบไว้เพื่อจะได้หาทางช่วยเหลือและจัดประสบการณ์และหาแนวทางสนับสนุนให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสมให้สูงขึ้น โดยการจัดให้มีสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในโรงเรียนที่เอื้อต่อการปลูกฝังจริยธรรม สอดแทรกการอบรมปลูกฝังจริยธรรมในการสอนรายวิชาต่างๆ รวมทั้งจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

๒. ควรสนับสนุนในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ร่วมกันหาแนวทางในการสำรวจปรับปรุง และพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมให้เกิดขึ้นในกลุ่มเด็กชายให้มากยิ่งขึ้นเป็นพิเศษ เช่น การจัดชมรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในโรงเรียน การจัดการเข้าค่ายพุทธบุตร เป็นต้น

๓. ควรมีกิจกรรมในการเรียนการสอนร่วมกัน ระหว่างนักเรียนต่างระดับชั้นเรียนกัน เพื่อเสริมสร้างทัศนคติ เชาวนปัญญา เชาวน์อารมณ์ ร่วมกันรวมทั้งเป็นการเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่เด็กด้วยกัน เพื่อให้เด็กนักเรียนมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมเป็นไปในทางบวกเช่นเดียวกัน

๔. ผู้ปกครอง ควรให้การดูแล เลี้ยงดู ให้ความรักความอบอุ่น การเอาใจใส่ให้ความยุติธรรมและยอมรับนับถือในความสามารถของนักเรียน เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น คอยแนะนำและช่วยเหลือเมื่อจำเป็น วิธีการอบรมเลี้ยงดูเช่นนี้จะช่วยให้เด็กมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมสูง และช่วยป้องกันปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยให้ข้อปฏิบัติที่เหมาะสม จะช่วยให้นักเรียนพัฒนาและควบคุมพฤติกรรมที่ดีได้ แม้ว่าจะมีความแตกต่างด้านการประกอบอาชีพของผู้ปกครองก็ตาม

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรมีการศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับตัวแปรอื่นๆ เช่น กลุ่มการเรียนรู้ เด็กที่อยู่ในชุมชนแออัด เด็กกำพร้า เด็กเร่ร่อน และเด็กถูกทอดทิ้ง เป็นต้น เพื่อศึกษาว่ามีผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมหรือไม่

๒. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียนตามหลักศีล ๕ พรหมวิหาร ๔ สังคหวัตถุ ๔ โดยใช้เครื่องมืออื่นๆ เช่น แบบสอบถามสถานการณ์ และแบบสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาว่าผลสอดคล้องกับการวิจัยครั้งนี้หรือไม่

๓. ควรมีการศึกษาเชิงทดลอง โดยจัดในกิจกรรมวิชาพระพุทธศาสนาเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมกับนักเรียนมัธยมศึกษา